

~~Уредник у нови индиктер бр.~~
~~3690~~
~~3073~~

(Osnova.)

Zakon

od

o odjepljivanju baltalika i mere.

Указ. од.
35769

Zakon

o

odcjepljivanju općinskih šuma i pašnjaka od erarskog posjeda.

S privolom Sabora Bosne i Hercegovine naregujem:

§ 1.

Predmet zakona.

Općinske će se šume i pašnjaci odcijepiti od erarskog posjeda, omegjiti i u gruntovnici upisati kao vlasništvo općina da se njima služe ovlaštenici.

U gruntovnici će se ujedno zabilježiti, da općina ne može tih općinskih šuma i pašnjaka niti prodati niti opteretiti i da se one ne mogu uzeti pod ovru za općinske dugove.

§ 2.

Ovlaštenici.

Ovlaštenici su po ovome zakonu ona lica i korporacije, koje su i dosada imale pravo poslužja u erarskim šumama i pašnjacima.

§ 3.

Planinski pašnjaci i zajedničke ispaše na dalmatinskoj granici.

Odredbe se ovoga zakona ne protežu na pašnjake na bos.-herc. zemaljskoj granici, koji su po ugovoru, uglavljenom godine 1884. s c. i kr. ministarstvom unutrašnjih poslova, zajednička ispaša za pogranične dalmatinske stanovnike i bos.-herc. pripadnike.

Isto se tako ne dira odredbama ovoga zakona u ona poslužja, koja su sada uobičajena na planinskim pašnjacima. No ta će se poslužja uračunati pri odmjerivanju općinskih pašnjaka, koji će se odcijepiti.

§ 4.

Objekat odcjepljivanja.

Odcjepljuju se one zemaljske erarske površine šuma i pašnjaka, na kojima je stanovništvo odregjenih općina po običaju dosada vršilo pravo drvarenja i paše.

No ne smije se više odcijepiti, nego je uz uredno gazdovanje nužno za potpuno i postojano namirivanje potrebe (§ 5.), koja je priznata za opravdanu.

§ 5.

Odregjivanje potrebe.

Za opravdanu priznaće se ona potreba, koja se u vrijeme odcjepljivanja mjesnim izvidima pokaže kao potrebna za postojano namirivanje poslužja stanovništva.

Pri proračunavanju cjelokupne potrebe ovlaštenika uvažiće se:

1. potreba, koja se namiruje iz vlastitih šuma i pašnjaka;
2. potreba, koja se namiruje poslužjem na zemljištu drugih lica i uobičajenim poslužjem na planinskim pašnjacima (§ 3.).

§ 6.

Ako treba iz privrednih ili administrativnih interesa preložiti šume i pašnjake, koji su se dosada upotrebljavali, mogu se u primjerenoj površini odcijepiti na drugom prikladnom mjestu.

§ 7.

Pripomoć iz erarskih šuma i pašnjaka.

Gdje u općinskoj šumi, koju treba odcijepiti, nema dovoljno drva, da bi se mogla odmah postojano namirivati potreba, koja je priznata za opravdanu, može se za dopunu potrebno drvo dati kao pripomoć iz erarskih šuma.

Kod pašnjaka se može u jednakim prilikama dati primjerena površina pašnjaka kao pripomoć iz erarskih pašnjaka.

No ova će se pomoć davati samo tako dugo, koliko treba, da se postigne normalni rod općinske šume dotično općinskog pašnjaka.

Za to treba tačno unaprijed odrediti, kolika će biti ta pomoć i što se tiče nje-

zinog trajanja i što se tiče vrste i količine dopuštenog poslužja.

§ 8.

Šume za naknadu.

Kad se ni pripomoću iz erarskih šuma (§ 7.) ne bi mogla pridignuti općinska šuma tako, da bi postojano namirivala potrebu (§ 4.), može zemaljsko povjerenstvo izuzetno odrediti, da se kao općinska šuma odcijepi i drugi koji dio erarske šume, u kojemu stanovništvo dotične općine nije dosada imalo poslužja.

No to se može učiniti samo onda, ako su prilike take, da ovlaštenici mogu dononiti drva tako, kako je to običaj u zemlji.

§ 9.

Gdje se potreba u paši, koja je priznata za opravdanu, ne može namiriti iz općinskih šuma i pašnjaka, može se izuzetno kao naknada za dosadašnju šumsku pašu odcijepiti primjerena erarska šuma.

Takvu šumu moraju ovlaštenici u vremenu, koje treba odrediti najdalje na 20 godina, krčenjem i sijanjem pretvoriti u pašnjak, jer inače postaje šuma opet vlasništvo zemlje.

Ovo će se pravo zemaljskog erara na ponovno vlasništvo pribilježiti u gruntovnici, kad će se u gruntovnici upisivati pravo vlasništva općine (§ 1.).

§ 10.

Ako bi odcjepljivanje bilo na znatnu štetu za zemljiju kulturu, kao n. pr. kod zaštitnih šuma, predjela uz bujice i slično, ili bi tijem došla u pogibao obična glavna privreda ovlaštenika tako, da se to ne bi moglo naknaditi, ili bi nastupile poteškoće, koje se ne mogu svladati, onda će se — gdje ne nastupa slučaj § 6. — mjesto odcjepljivanja urediti dotična poslužja. U tom će se slučaju urediti poslužje kao tačno odregjeno godišnje ili periodičko poslužje i što se tiče ovlaštenika i što se tiče mjesta, vremena, mjere i načina vršenja.

Uregjivanje.

Čim nestane razloga, koji stoje na putu odcjepljivanju, otkupiće se ovako uregjena poslužja.

Isto vrijedi i za one šume, koje se za sada ne mogu teritorijalno odcijepiti zbog ugovora o šumskoj sjeći, što su uglavljeni do vremena odcjepljivanja ili zbog toga, što je šuma namijenjena u posebne zemaljske erarske svrhe (režijske poslove).

§ 11.

Čim se općinske šume i pašnjaci odcijepe i upišu u gruntovnici, ukidaju se poslužja stanovništva u zemaljskim erarskim šumama i pašnjacima, izuzevši slučajeve § 7. i 10.

Takva se prava poslužja ne mogu više dosjeti u zemaljskim erarskim šumama i pašnjacima.

§ 12.

Za izvršenje toga posla odreguju se mjesna povjerenstva, koja će se postaviti u pojedinim kotarevima, i zemaljsko povjerenstvo u Sarajevu.

§ 13.

Mjesno povjerenstvo sastavljaju kotarski predstojnik ili njegov zamjenik, kojega imenuje zemaljska vlada, kao upravitelj i po jedan šumski i poljoprivredni stručnjak.

Kao daljne članove bira kotarsko vijeće između sebe ili iz naroda 3 zastupnika i 3 zamjenika, pazeći pri tom na tri glavne vjere. Ove članove potvrđuje kotarski ured.

Ovome će se povjerenstvu dodijeliti potrebni mјerači i potrebna pomoćna lica, koja će vršiti tehničke poslove.

§ 14.

Mjesno će povjerenstvo izvигjati, što je nužno, da se izvrše radnje, koje propisuje ovaj zakon i izdavati odredbe, koje su u tu svrhu potrebne.

Prestanak prava poslužja u erarskim predjelima.

Izvršne vlasti.

Mjesno povjerenstvo.

Opseg rada mjesnog povjerenstva.

Pri tom će povjerenstvo naročito dati priliku interesentima, da čuvaju svoje interese i primaće nagodbe, što ih između sebe uglavе pojedini interesni skupovi (općine, mahale i sl.) o prijeporima, koji su među njima nastali zbog prava drvanjenja i paše.

Mjesno će povjerenstvo poslije dovršenih izvida predložiti materijal izvijanja i primljene nagodbe sa svojim predlozima zemaljskom povjerenstvu.

§ 15.

Zastupnici općina (mahala).

Općine su vlasni zastupati pred mjesnim povjerenstvom općinski načelnik i dva zastupnika, koje izabere općinsko vijeće, dotično vijeće općinskih starješina između sebe ili iz naroda.

Gdje se radi o zasebnim interesima koje mahale, dolaze na mjesto tih dvaju zastupnika glavar mahale i jedan zastupnik, kojega izabere zbor kućnih starješina ove mahale.

§ 16.

Zemaljsko povjerenstvo.

Zemaljsko povjerenstvo sastavljaju pod predsjedanjem gragjanskog doglavnika, dotično njegovog za to određenog zamjenika, po jedan viši politički, finansijski, pravosudni, šumski i poljoprivredni činovnik zemaljske vlade i jedan član vrhovnog suda i tri narodna zastupnika.

Članove zemaljskog povjerenstva između činovnika imenuje zemaljska vlada, koja će odmah za svakoga od tih članova odrediti po jednoga zamjenika. Trojicu narodnih zastupnika, a tako i tri zamjenika bira sabor između svojih članova ili iz naroda i to za cijelo vrijeme, dok taj posao traje.

Oni, koji su izabrani, moraju imati kvalifikaciju za izbor u sabor i moraju se uzeti od svake od triju glavnih vjera u zemlji u jednakom broju.

§ 17.

Opseg rada zemaljskog povjerenstva.

U opseg rada zemaljskog povjerenstva pripada:

1. opća uprava izvidima, koje će voditi mjesna povjerenstva (§ 14.);

2. odobravanje nagodbi, koje će uglasiti mjesna povjerenstva;

3. prvostepeno rješavanje po predlozima, koje će staviti mjesna povjerenstva i to tako, da o tom nema više mjesta parnici:

a) o odcjepljivanju općinskih šuma i pašnjaka dotično o uregjenju prava drvarenja i paše na zemaljskom erarskom zemljištu (7. i 10.),

b) o prijeporima, koji nastanu između pojedinih općina, sela, susjedstva itd. o pravu drvarenja i paše.

§ 18.

Rješenja zemaljskog povjerenstva dostaviće se s razlozima interesentima preko kotarskog ureda.

Protiv prvostepenih rješenja zemaljskog povjerenstva može se za šest nedjelja, kako je rješenje dostavljeno, predati utok kod kotarskog ureda.

O utoku odlučuje u pošljednjem stepenu c. i kr. zajedničko ministarstvo finančija.

§ 19.

Izvršenje rješenja.

Pravomoćna rješenja i odobrene nadzorbe imaju pravnu snagu sudskih presuda pa ih valja s ureda upisati u gruntovnici.

§ 20.

Svi su spisi, rasprave i upisi u javne knjige oprošteni od biljega i pristojbi.

Isprave, koje su potrebne, da se izvrši ovaj zakon, uslovno su oproštene od biljega i neposrednih pristojbi sve do tole, dok

Svi upravljeni troškovi oko poslova, se ne upotrebe u koju drugu svrhu. koji su nužni da se izvrši ovaj zakon, namiriće se iz zemaljskih sredstava.

Troškovi.

§ 21.

Uprava i poslužje u općinskim šumama i pašnjacima.

Gazdovanje općinskim šumama i pašnjacima i nadziranje općinskih šuma i pašnjaka i izvršivanje poslužja u njima uređiće se posebnim zakonom.

Dotle, dok taj zakon ne stane na snagu, urediće ove prilike zemaljska vlada naredbom.

§ 22.

Početak snage zakona.

Ovaj zakon staje na snagu u dan, kad se proglaši u Glasniku zakona i naredaba za Bosnu i Hercegovinu.

Obrazloženje

zakonske osnove o odcjepljivanju općinskih šuma i pašnjaka.

Stanovništvo Bosne i Hercegovine, od kojega 88% živi od poljoprivrede i stočarstva, namiruje svoje potrebe u drvu i paši većinom tako, što se služi erarskim šumama i ispašama.

Uz ekstenzivno seljačko gazdovanje vrše se ta poslužja vrlo neekonomički. Tim se poslužjima opterećuju tim veći predjeli, što se naročito oni dijelovi šuma, koji su blizu kultura, na daleko i široko pustoši pretvaraju u šikare s nešto kukavnog šumskog prihoda i paše.

Tome pustošenju nije mogao doskočiti niti otomanski šumski zakon od 11. ševala 1285. (1869.) niti šumska praksa, koja se na tom zakonu osnivala i koja se zabrinula za opstanak šuma kao najvećeg poljoprivrednog dobra. Nasuprot nastojanje erarske šumske uprave u jednu ruku, a u drugu ruku ove različite neekonomiske potrebe urodiše oprekama i neprilikama, koje su sve jače nagonile, da se već jednoč uredi to područje i udare granice objema interesnim sferama.

Ako je ponajglavniji zadatak uprave, da napose čuva šume kao vrelo državnog dohotka i da njima upravlja, nije opet ništa manje opravдан i zahtjev, da se narodu osiguraju i ne sužuju predjeli, koji su mu potrebni za drvarenje i pašu i da mu se dade prilika, kako će se lako i pravedno moći služiti njima.

Već je davno potrebno, da se šume i pašnjaci odcijepe i predaju u zajedničko vlasništvo ovlaštenika. Za to se napose postarao gruntovnički zakon u § 27., samo je način, kako će se to izvršiti, učinio zavisnim od posebnog zakonskog uređenja.

Prvi je uslov za odcjepljivanje bio, da seoske općine dobiju autonomnu upravu, koja je stala na snagu tek zakonom od 15. jula 1907., br. 34.054. Sad, kad je tamo stvorena organizacija podobna da bude jaka podloga za dalnje korake u tom pravcu, dužnost je zakonodavstvu, da pristupi tome poslu i da najprije odcijepi od erarskog zemljišta, koje je prosto od poslužja, one predjele, koji su narodu potrebni, da namiruje svoje potrebe u drvu i paši.

Ako i treba da zakonodavac prouči i slične operacije, koje su u drugim zemljama izvršene pod imenom otkupljivanja poslužja, napose pak one iz druge polovice prošlog stoljeća, ipak mora uregijući ovdje to pitanje imati na umu specijalne prilike u ovim zemljama i da u prvom redu nadoveže na pravne prilike, koje postoje na tom području.

Ovdje je odlučan o tomanskom o zemljišnom posjedu od 7. ramazana 1274. (1858.), otomanski šumski zakon od 11. ševala 1286. (1869.) i zakon o osnivanju gruntovnice od 13. septembra 1884.

Ramazanski zakon razlikuje uz 1. privatno (mulk), 2. državno (mirije) i 3. vakufsko zemljište kao 4. vrstu metruke zemljišta, koja su prepuštena općoj porabi i megju koje se broji baltalik i mera i kao 5. vrstu ničija zemljišta (mevat). Dok ramazanski zakon pod nekim uslovima svakomu dozvoljava okupaciju mevata zemljišta (103.), a tako i okupaciju roda ničijih šuma (mubah), polazi šumski zakon, koji je 11 godina dognje izašao, za korak dalje, pa proglašuje za državno vlasništvo sve šume, koje se ne broje u prve četiri vrste.

No dok sada nije svakomu dopuštena okupacija šumskega proizvoda, ipak priznaje § 5. tega zakona onim selima, koja nijesu imala baltalika (seoski šumi), da se po volji služe državnem šumom koliko im treba.

Ekzistencija je baltalika dakle pravno priznata i u ramazanskem i u šumskom zakonu i § 21. šumskog zakona definiše baltalike kao »šume, koje su od pamтивjeka odregjene za uživanje stanovništvu pojedinih seli ili gradova«. Razumijeva se samo po sebi, da se pod stilizacijom »odregjene za uživanje« ne smije iskati specijalni, formalni akat odregjivanja, koje je, ako ga je uopće bilo, tako davno bilo, da sada samo još neprekidni posjed ili pak neprekidno poslužje služi za dokaz pravnog naslova. Šumski zakon nije uopće ništa nova stvorio, nego je samo odobrio starodrevni običaj u faktičnim prilikama posjeda. Za to će se dakle uregjenje ove materije morati isto tako nadovezati na uobičajena poslužja u staničnim predjelima, ako i nijesu ti predjeli nigdje omegjeni i u naravi odijeljeni, nego su čak u daljem razvitku za sada svuda upisani u gruntovnici kao vlasništvo zemaljskog erara.

Ovo su provizorno upisivanje nalagale ondašnje prilike, jer se zbog opsega i poteškoća oko uregjivanja svih šumskih odnošaja moglo ići naprijed samo u etapama, što si je okupaciona uprava i postavila kao zadatak.

Tako je odmah g. 1882. s katastralnim premjeravanjem započelo formalno uregjivanje, a onda se tome priključilo uregjenje posjeda privatnih šuma time, što je na osnovi tapijskog zakona od 18. marta 1884. najprije preduzeta revizija vlasničkih zahtjeva na šume, koje su veće od 50 dunuma. Na osnovi ove revizije dobili su pravni posjednici šuma nove dokaze vlasništva (tapije), koje su bile podloga za upis u gruntovnici.

No dok su se za osnivanja gruntovnice upisivale na pravne posjednike i šume manje od 50 dunuma, nije se tom prilikom uredio posjed baltalika i mere, pošto se to uregjenje, dotično odcjepljivanje baltalika i mere po § 27. gruntovničkog zakona prepustilo posebnom zakonu.

To je odloženo za odijeljeni postupak i to iz tehničkih razloga, pošto se taj postupak mora bistveno razlikovati od maksima, koje vladaju pri osnivanju gruntovnice.

Dok naime osnivanje traži pravni naslov i megje, koje se podudaraju s pravnim zahtjevima, ne može se s tim zadovoljiti odcjepljivanje baltalika, pošto su baltalici samo u rijetkim slučajima imali tačno poznate granice, a u većini su slučajeva barem u jednom pravcu bez tačne granice prelazili u državne šume.

Akcija se dakle, kojom se sad hoće da odcijepe baltalici, ne može ograničiti na to, da ustanovi one predjele, na koje stavljuju pojedina sela

svoje opravdane i davne zahtjeve (§ 4.), nego treba i drugo nešto preduzeti, udariti granice u onom pravcu, gdje nema sumnje, da je prešao u erarsku šumu.

Ako se hoće, da se tim odcjepljivanjem ne zakrati narod u svojim pravima poslužja u šumama i pašnjacima, onda se može ta granica odrediti samo po kućnoj i privrednoj potrebi naroda, koji ima pravo poslužja.

Ovaj kriterij mora da postoji već i za to, što se ta akcija ne može zadovoljiti naprosto s odcjepljivanjem baltalika prema definiciji § 21. šumskog zakona.

Nasuprot se pri tom uregjenju mora učiniti oštra razlika u jednu ruku između erarske šume i pašnjaka, što su prosti od tereta, u kojima u buduće u pravilu ne smije biti više ovakih poslužja (§ 11.), a u drugu ruku između šume i pašnjaka, koji će namirivati potrebe poslužja narodu, koji ima to pravo.

Da se postigne taj cilj, mora se od erarskog dobra odijeliti dovoljno šume i pašnjaka tako, da će oni uz uredno gazdovanje moći postojano namirivati sve one potrebe, koje je narod s pravom i dosada podmirivao (§§ 4. i 5.), i koje su teretile erarske šume i pašnjake sa svim poslužjima u šumama i pašnjacima, i koje se nijesu mogle namirivati u vlastitim šumama i pašnjacima ili na zemljištima drugih lica.

Ako prema tome predjel, koji će se odcijepiti, može biti samo ondje, gdje se dosada koje selo od pamtvijeka služilo i koji je u prvom redu interesna sfera dotičnog sela, onda će se ovako lokalizovani predjel ogrnjiti u onoj površini, koja je nužna, da se može postojano namirivati potreba, što je prznata za opravdanu.

Ova je potreba pri današnjem ekstenzivnom gazdovanju takva, da daleko prelazi mjeru, potrebnu za uredno gazdovanje.

S napretkom kulture, uvogjenjem kamenih gragjevina, pokrivanjem krovova ciglom, loženjem s ugljenom smanjiće se malo po malo ova danas enormna potreba isto tako, kao što u naprednoj kulturi stajska privreda, gajenje bolje vrste goveda, a u prvom redu teženje i popravljanje tla za pašu i uregjenje govegie paše smanjuje potrebu na sadašnjim vrlo prostranim pašnjacima.

No pri pravednom se odcjepljivanju šume i pašnjaka ne smije ipak uzeti za mjeru opravdane potrebe ono, što će se tek razviti, nego treba uzeti današnju »neekonomsku« potrebu.

Potreba se ne može iznenada smanjiti, jer bi to bilo moguće samo onda, kad bi se iznenada preinacila privreda, s kojom je potreba spojena. Za to se to mora malo po malo činiti.

No s ovom štednjom ide uporedo i naravsko množanje naroda, koji je isto tako sa svojim pravima upućen samo na one površine, koje su jednoč već odcijepljene.

Potreba se može odrediti samo lokalno i to tako, da se uvaže sve prilike. Svakako pak treba nastojati oko toga, da se odredi sadašnja prosječna potreba današnjih poslužja, koju treba smatrati kao mjeru daljeg ovlašćenja i koja treba da se trajno podudara s objektima, što će se odcijepiti.

Ako potreba naroda, koji ima pravo poslužja, čini u vrijeme odcjepljivanja maksimum onoga, što će se uzeti za podlogu prava, i ako se nje-

govo trajno namirivanje treba da kreće samo u granicama uobičajene interesne sfere svakoga sela, moraju se ipak postaviti zakonske odredbe, da se ublaži oštrina, koja izbija pri ukočenom izvršivanju tih maksima.

Tako treba u prvom redu dati priliku organima, koji će preduzeti odcjepljivanje, da paze na pretežne privredne ili administrativne momente i da izuzetno prelože predjel, u kojem ima koje selo poslužje, ako se to može učiniti bez štete za interes ovlaštenika (§ 6.).

Ako je nadalje glavna svrha akcije, da se erarske šume potpuno oslobole teretnih poslužja, mora se ipak dopustiti, da se izuzetno ta poslužja ostave, ako se to može učiniti bez prevelike štete za glavnu privredu ili ako bi posebne prilike iziskivale, da se koja šuma kao zaštitna šuma očuva od pogibeljne sječe (§ 10.). U takom slučaju — da bude konačno red — ne smiju ova poslužja ostati neodregjena, nego se moraju tačno urediti prema pravnim subjektima, načinu i opsegu poslužja.

Takvim će se uređenjem doskočiti privremeno i u onim predjelima, gdje se zbog uglavljenih ugovora o eksploraciji ne mogu odmah odcijepiti čitave šume.

Ovaka će se u pravilu privremena pomoć iz erarskih šuma давати u onim slučajima, gdje nema dovoljno pošumljenih šuma, koje bi mogle odmah postojano namirivati potrebu, što je ustanovljena. Gdje pak u takim slučajima ima šumskog tla, koje bi se prikladnim radom moglo dići do potrebnog stanja, tu će pomoći takvo provizorno uređenje priznatih poslužja tako, da će se davati potrebna pomoć iz erarske šume, da uz mogne narasti šuma za poslužje (§ 7.).

Konačno hoće zakon da se postara i za one slučajeve, gdje nije dovoljan predjel za poslužje, koji je dosada odregjen i gdje se ni davanjem pripomoći (§ 7.) ne može namaknuti toliko šume, koliko je potrebno za postojano namirivanje potrebe. U tom se slučaju mogu kao šume za dopunu upotrebiti i taki predjeli, u kojima stanovita sela nijesu nikad imala poslužja.

No samo se po sebi razumijeva, da se ovake šume za dopunu mogu upotrebiti samo onda, ako su prilike take, da ovlaštenici mogu dogoniti drva i služiti se izravno šumom (§ 8.).

Po naravi akcije, može se postupak oko ustanovljivanja predjela, koje će trebati odcijepiti, zamjetnuti samo s ureda. Organizujući zakonska osnova vlasti, koje su odregjene za izvršenje te akcije, držala se, koliko to odgovara, organizacije vlasti za uređenje šumskog posjeda.

Mjesnim povjerenstvima, koja će se postaviti u pojedinim kotarima, biće zadatak, da izvide sve momente, koji su važni (§ 14.).

Za to će se to povjerenstvo sastaviti pod vodstvom kotarskog predstojnika ili kojega zamjenika, što će ga odrediti zemaljska vlada, kako od sposobnih stručnjaka (šumskog i poljoprivrednog vještaka i mjerača) tako i od narodnih zastupnika (§ 13.).

Komisija će uvažavajući mnijenje kotarskog vijeća istraživati zahtjeve i potrebe pojedinih sela i moraće pri tom zastupnicima ne samo давati priliku, da mogu iznijeti svoje zahtjeve, nego da se nagode o pitanjima poslužja, koja su prijeporna među pojedinim interesnim skupovima (općinama, mahalama i sl.).

Kotarski predstojnik predlaže rezultat izvida sa svojim predlogom i eventualnim posebnim predlozima članova povjerenstva zemaljskom povjerenstvu, koje o tome odlučuje u gremijskim sjednicama većinom glasova.

U zemaljskom povjerenstvu, kojemu predsjedava gragjanski do-glavnik ili njegov za to imenovani zamjenik, biće pored nužnih resortnih zastupnika i narodni zastupnici (§ 16.).

Protiv zaključaka zemaljskog povjerenstva daje se pravo utoka na c. i kr. zajedničko financijsko ministarstvo (§ 18.).

Što se tiče pitanja pravnih subjekata šuma i pašnjaka za poslužje, trebaće upisati pojedine općine kao vlasnike.

Pri tom se ustanovljivanju zakonska osnova podudara s dosadašnjim zakonima (sa gruntovničkim zakonom, zakonom o općinama i o kotarskim vijećima).

No da ne bude nikake sumnje, da je svrha tih objekata poslužja u tome, da se njima služe ovlaštenici kao i dosada, određuje § 1., da se ta naročita svrha »u korist ovlaštenika« upiše u gruntovnicu. Tijem je učinjeno mogućim, da se i bez stvaranja novih jurističkih lica može udesiti nužno diferensiranje po mahalama, pa i po susjedstvima i da se tako ukloni svaka sumnja o svrsi pojedinih objekata.

Ako se i spominju u § 2. korporacije, koje su dosada imale pravo poslužja, n. pr. općine, ne smije se pod njihovom potrebom razumijevati samo ona potreba, koju su dosada badava dobivale za opće korisne korporacione objekte, nego se tu razumijeva i primjerena naknada za troškove oko uprave i nadziranja, koji će zadatak od sada preuzeti morati općine.

Da se odrede maksime uprave s objektima poslužja i postave pravila, po kojima će se urediti poslužja pojedinih ovlaštenika u općinskim šumama i pašnjacima, ostavljeno je to drugome zakonu. Dok ne izagje taj zakon, trebaće da zemaljska vlada naredbom privremeno uredi upravu općinskim šumama (§ 21.).

Spajanjem bi se obiju zakona nepotrebno otegla akcija oko odjepljivanja.

Ništa pak nije tako prešno, nego da se što prije učini ova generalna dioba među erarom i narodom. Tijem će se u jednu ruku dati eraru mogućnost, da dobije pregled o šumama, koje može iskoriscavati, a u drugu ruku opet da se sa prostranim predjelima, koje ne treba niti za općinske šume ili pašnjake niti za erarske šume, a prikladni su za obragjivanje, živo dade na unutrašnju kolonizaciju, čime će se jedino pomoći mnogim domaćim i siromašnim seljacima, koji su potrebni zemlje.

Tijem će se ujedno i konačno sprječiti sadašnje nepregledno krčenje onih krajeva, koji su naročito određeni, da se odciupe kao općinske šume i pašnjaci. Sve češćem i nepravilnjem krčenju tih krajeva ne će se tako dugo postaviti bedem, dok zajednički interes svih ovlaštenika općine ne učini kraj samovlasnom prikracivanju zajedničkog objekta.

Учб. од.
35769